

Bibliotekos pažangai

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

BIBLIOTEKŲ LANKYTOJŲ NUOMONĖ APIE LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ, SENIŪNIJŲ TEIKIAMAS PASLAUGAS BEI VEIKLOS TOBULINIMO GALIMYBES

TYRIMO ATASKAITA

TYRIMO TIKSLAI:

- Fiksuoti viešųjų bibliotekų lankytojų nuomonę apie Lietuvos savivaldybes ir seniūnijas bei jų veiklą, sprendžiant svarbias miesto, rajono problemas;
- Išmatuoti gyventojų informuotumo, įsitraukimo, veiklos vertinimo lygmenį;
- Paskatinti aktyvesnį viešųjų bibliotekų, gyventojų bendruomenių ir savivaldos institucijų bendradarbiavimą.

TYRIMO METODOLOGIJA: apklausos anketa internete.

BENDRASIS TYRIMO IMTIES DYDIS: 5472 bibliotekų lankytojai.

TYRIMO SANTRAUKA:

- Tyrimas atskleidė, kad daugeliui gyventojų pakanka informacijos apie vietos savivaldybės (61 proc. respondentų) bei seniūnijų (58 proc. respondentų) sprendžiamas problemas.
- Didžioji dalis apklausos dalyvių tiek savivaldybių, tiek seniūnijų darbą yra linkę vertinti pozityviai.
Apklausos dalyviai savivaldybių darbą vertino
  - 42 proc. gerai arba labai gerai,
  - 44 proc. patenkinamai,
  - 14 proc. blogai arba labai blogai.
- **Seniūnijos vertinamos panašiai kaip ir savivaldybės. Jų darbą respondentai įvertino:**
  - 48 proc. gerai arba labai gerai,
  - 38 proc. patenkinamai,
  - 13 proc. blogai arba labai blogai.
- **Labiau palankiai nei nepalankiai buvo įvertinta ir savivaldybių tarnautojų darbo kokybę. Savivaldybių administracijos darbuotojų savybės:**
  - Mandagumas, paslaugumas ir geranoriškumas penkiabalėje sistemoje įvertintos 4 balais,
  - Operatyvumas bei iniciatyvumas sprendžiant aktualias gyventojams problemas įvertintos 3 balais.
- **Daugiau nei pusė (58 proc.) respondentų naudojami savivaldybės interneto svetaine, tačiau vos keli procentai (7 proc.) apklaustųjų teikia prašymus elektroniniu būdu.**

- **Įvardijant aktualiausias vietos gyvenamosios teritorijos problemas, kurias turėtų spręsti savivaldybės, dažniausiai minimos šios:**
  - nesutvarkyti keliai (33 proc.),
  - darbo vietų kūrimas (17 proc.),
  - vandens kokybės gerinimas (17 proc.),
  - nuotekų sistemos įrengimas (15 proc.),
  - išlaikyti mažų miestelių mokyklas, bibliotekas, bendruomenės ir kultūros centrus (10 proc.),
  - jaunimo užimtumo problema (8 proc.).
- **Apklauso dalyvių nuomone, seniūnai, daugiau dėmesio turėtų skirti:**
  - viešųjų erdvių tvarkymui (37 proc.)
  - viešojo transporto trūkumo likvidavimui (25 proc.),
  - apleistų pastatų tvarkymui (16 proc.),
  - aktyviau drausminti taisykles pažeidinėjančius gyvūnų savininkus (15 proc.).
  - aktyviau bendrauti su gyventojais, išsiklausyti į jų rūpesčius (7 proc.).
- **Bibliotekų lankytojai pripažįsta, jog ir patiems gyventojams trūksta iniciatyvumo sprendžiant aktualius gyvenamosios teritorijos klausimus.**
  - Nors 87 proc. respondentų sakė žiną, kad gyventojai renka gyvenamosios vietovės bendruomenės atstovą – seniūnaitį, tik 45 proc. teigė dalyvavę seniūnaičio rinkimuose.
  - Tik 20 proc. apklauso dalyvių mano, kad vietos gyventojai yra linkę aktyviai įsijungti į regionui svarbių problemų sprendimą.
- **Viešosios bibliotekos ženkliai prisideda prie gyventojų aktyvumo ir yra įgijusios gyventojų pasitikėjimą.**
  - Net 88 proc. apklauso dalyvių tvirtino, jog bibliotekos prisideda prie vietos bendruomenės aktualių problemų sprendimo.
  - 85 proc. respondentų teigia, kad bibliotekos gali padėti gyventojams bendraujant su valdžios atstovais.

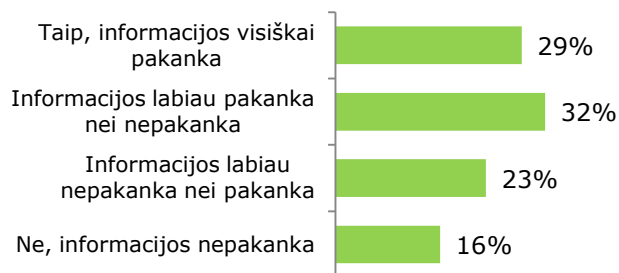
Išsamius tyrimo duomenis rasite toliau (nuo 3 psl.).

TYRIMO DUOMENYS

1. Ar Jums pakanka informacijos apie tai, kokias problemas sprendžia Jūsų savivaldybė?

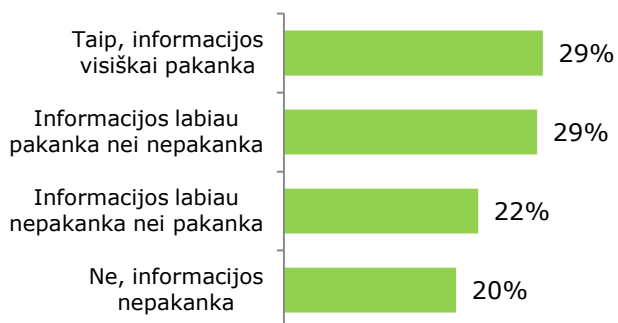
% skaičiuojami nuo visų respondentų, n=5472

- Tyrimas atskleidė, kad daugelis gyventojų nejaučia informacijos trūkumo, kokias problemas sprendžia savivaldybė.
- Informacijos pakanka 61 proc. respondentų.
- Informacijos nepakanka 39 proc. respondentų.

2. Ar Jums pakanka informacijos apie tai, kokias problemas sprendžia Jūsų seniūnija?

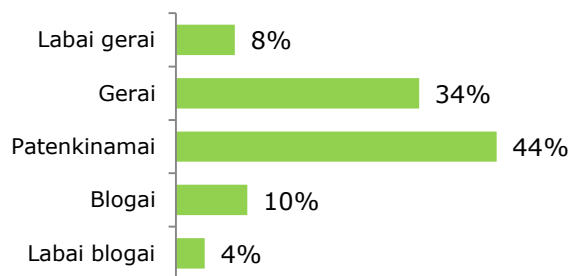
% skaičiuojami nuo visų respondentų, n=5472

- Vertinant, ar pakanka informacijos, kokias problemas sprendžia seniūnijos, lankytojų nuomonės pasiskirsto gana tolygiai.
- Informacijos pakanka 58 proc. respondentų.
- Informacijos nepakanka 42 proc. respondentų.

3. Kaip vertinate savo savivaldybės administracijos darbą sprendžiant aktualiausias savivaldybės, bendruomenės problemas?

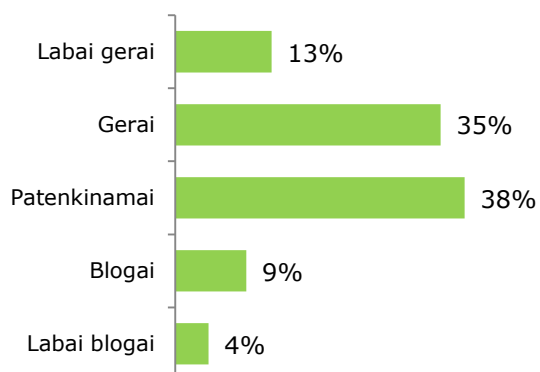
% skaičiuojami nuo visų respondentų, n=5472

- 42 proc. apklausos dalyvių darbą vertina gerai ar labai gerai.
- 44 proc. respondentų savo savivaldybės administracijos darbą sprendžiant aktualiausias problemas įvertino patenkinamai.
- 14 proc. respondentų savivaldybės administracijos darbą sprendžiant problemas vertina neigiamai.

4. Kaip vertinate savo seniūnijos darbą sprendžiant aktualiausias gyvenamosios vietos, bendruomenės problemas?

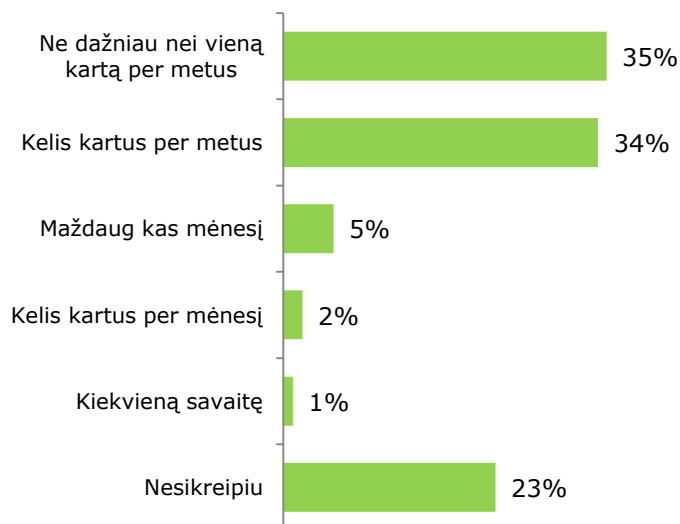
% skaičiuojami nuo visų respondentų, n=5472

- 48 proc. seniūnijų darbą vertina gerai ar labai gerai.
- 38 proc. respondentų mano, kad seniūnijos patenkinamai sprendžia aktualiausias vietos problemas.
- Kaip ir vertinant savivaldybių darbą, seniūnijos darbą sprendžiant bendruomenės problemas neigiamai vertina 13 proc. respondentų.

5. Ar dažnai kreipiatės į savivaldybę prašydami spręsti Jums aktualias problemas?

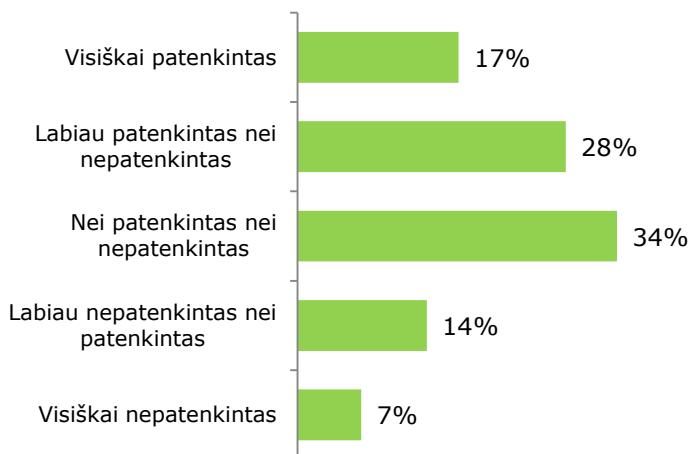
% skaičiuojami nuo visų respondentų, n=5472

- 34 proc. su konkrečiais prašymais spręsti aktualias problemas į savivaldybes kreipiasi kelis kartus per metus.
- 8 proc. – kas mėnesį ir dažniau.
- 35 proc. į savivaldybes kreipiasi ne dažniau nei kartą per metus.
- 23 proc. – išvis nesikreipia.

6. Ar esate patenkintas savivaldybės administracijos tarnautojų operatyvumu sprendžiant Jums iškilusias aktualias problemas?

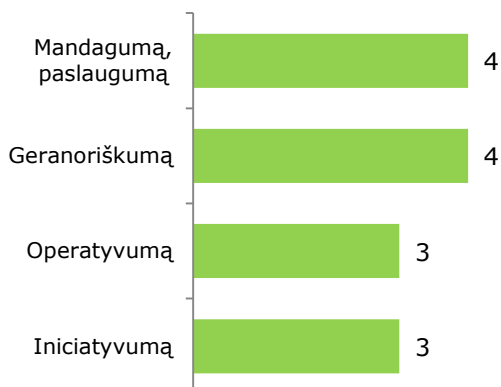
% skaičiuojami nuo visų respondentų, n=5472

- 45 proc. yra patenkinti savivaldybės administracijos darbuotojų operatyvumu sprendžiant svarbias problemas.
- Didelė dalis apklaustųjų – 34 proc. – savivaldybės administracijos darbuotojų darbo greitį vertina vidutiniškai.
- 21 proc. nepatenkinti operatyvumu sprendžiant svarbias problemas.

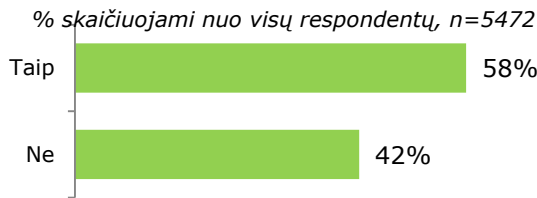
7. Kaip vertinate balais (1 balas – prasčiausias įvertinimas, 5 balai – aukščiausias įvertinimas) šias Jūsų savivaldybės administracijos darbuotojų darbo savybes:

n=5472

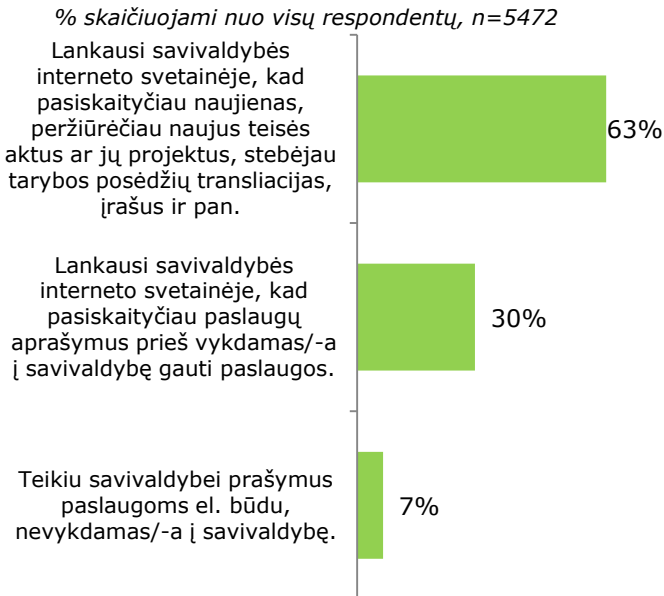
- Mandagumas, paslaugumas ir geranoriškumas įvertinti vidutiniškai 4 balais.
- Darbuotojų operatyvumas ir iniciatyvumas vidutiniškai įvertinti 3 balais.

8. Ar naudojātės savivaldybės interneto svetaine?

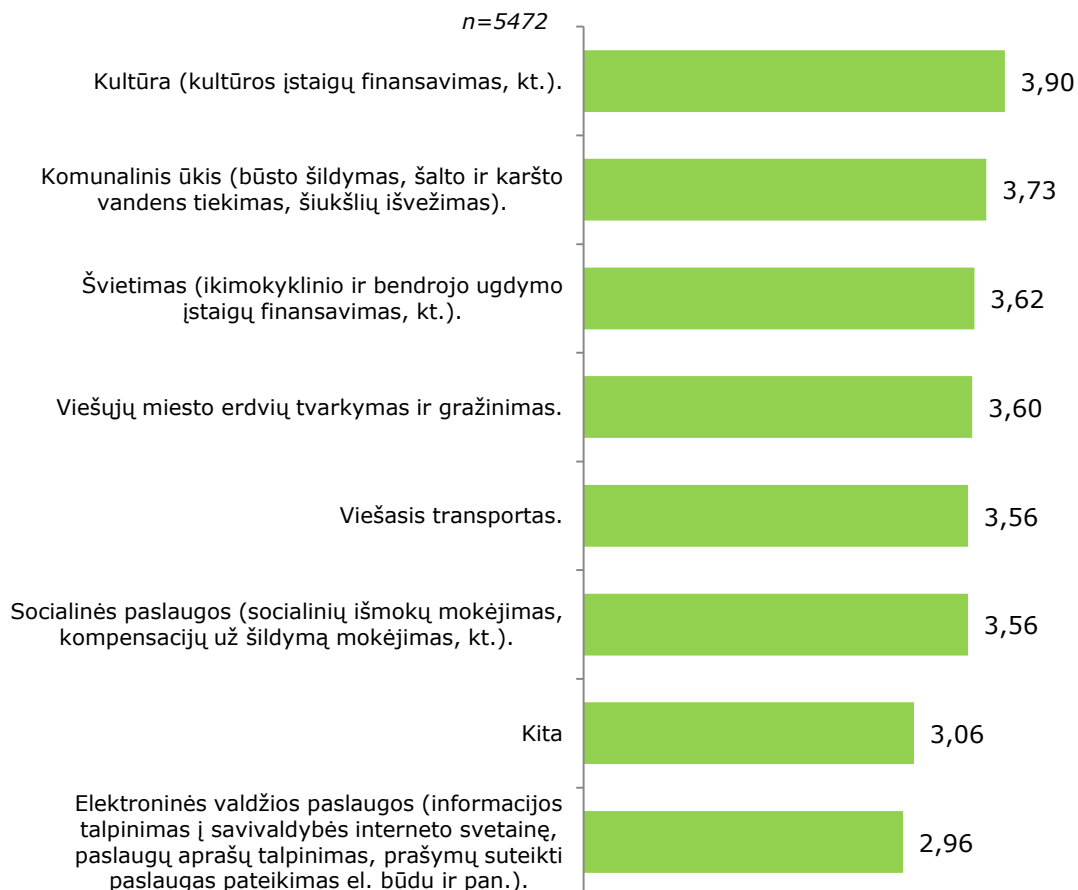
- 58 proc. naudojami savivaldybės interneto svetaine.

9. Jei naudojātės savivaldybės interneto svetaine, kokios informacijos ten dažniausiai ieškote ir kokiomis svetainės paslaugomis naudojātės?

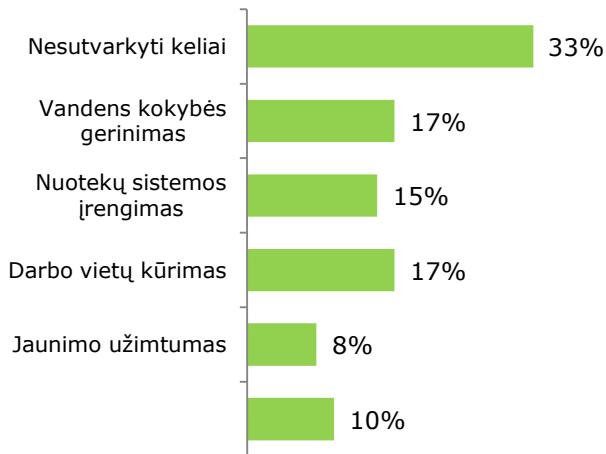
- 63 proc. savivaldybės svetainėje ieško naujienų, naujų teisės aktų bei projektų, stebi tarybos posėdžių transliacijas.
- 30 proc. svetainėje skaito savivaldybių paslaugų aprašymus prieš vykdamas į savivaldybes.
- 7 proc. apklaustųjų teikia prašymus savivaldybėms elektroniniu būdu, nevykdamas į vietą.

10. Kokios, Jūsų nuomone, svarbiausios Jūsų gyvenamosios vietovės problemos, kurias pirmiausia turėtų spręsti savivaldybės administracija? (suskiirstykite balais nuo 1 iki 5, kur 1 – mažiausiai svarbi problema, 5 – svarbiausia problema).

11. Įvardinkite vieną opiausių problemų Jūsų gyvenamojoje vietovėje, kurią turėtų operatyviai spręsti savivaldybės administracija.

% skaičiuojami nuo visų respondentų, n=5472

- 33 proc. respondentų didžiausią rūpestį kelia nesutvarkyti keliai.
- 17 proc. svarbus vandens kokybės gerinimas.
- 15 proc. svarbus nuotekų sistemos įrengimas.
- 17 proc. rūpi darbo vietų kūrimas.
- 8 proc. aktuali jaunų žmonių nedarbo problema.
- 10 proc. įvardina būtinybę išlaikyti mažų miestelių mokyklas, bibliotekas, bendruomenės ir kultūros centrus.

a. Kitos gyventojų įvardintos problemos:

Komunalinio ūkio klausimai:

- Atliekų tvarkymo kainos skaičiavimo keitimas. Kaina turėtų būti skaičiuojama pagal išmetamų šiukšlių kiekį.
- Atliekų rūšiavimas kaime.
- Mažesnės šiukšlių išvežimo sąskaitos, jei gyventojai šiukšles rūšiuoja.
- Kontroliuoti komunalinių paslaugų kokybės ir kainos santykį.
- Didelės šildymo kainos.

Socialiniai klausimai:

- Vaikų užimtumas, žaidimo aikštelių įrengimas.
- Didelis dėmesys socialinės rizikos šeimoms.
- Socialinių išmokų tikslingas mokėjimas.
- Geresnė medicinos paslaugų kokybė. Vietinių medicinos punktų išsaugojimas.
- Gyventojų alkoholizmo problema. Griežta alkoholio nepardavimo nepilnamečiams prevencija.
- Tikslinis socialinio būsto skyrimas, ypatingai jaunoms šeimoms, o ne asocialiems žmonėms.
- Didelis dėmesys socialiai remtiniams gyventojams, negalintiems pasirūpinti savimi.
- Nenaudojamų pastatų pritaikymas socialiniams būstams įrengti.
- Trūksta informacijos apie naują pensijų skaičiavimo tvarką.
- Socialinės atskirties prevencija.
- Darbas su mokyklos nelankančiais vaikais.

- Kaimų demografinės problemos.

Kultūros :

- Švietimo tinklo optimizavimas, pritaikymas vaikų poreikiams.
- Laisvalaikio praleidimui skirtų erdvių trūkumas.
- Bibliotekų darbo laiko optimizavimas: turėtų dirbti vakarais bei savaitgaliais.

Savivaldybės administracijos :

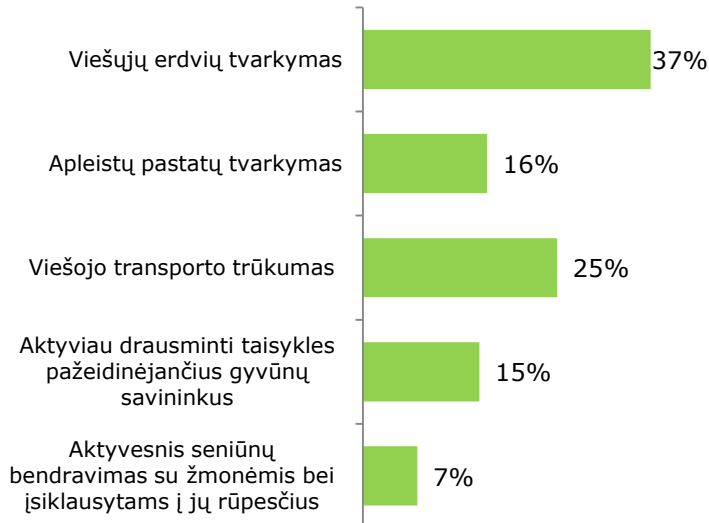
- Savivaldybės darbuotojų kompetencijos stoka.
- Trūksta savivaldybės darbuotojų geranoriškumo ir dėmesingumo.
- Per didelis valdininkų skaičius ir didelė biurokratija.
- Socialinės darbuotojos turėtų dirbti pilnu etatu ir tik vienoje seniūnijoje.

Kita:

- Žemės gražinimo problema.
- Mažuose miesteliuose trūksta vaistinių.
- Viešųjų tualetų įrengimas.
- Sodų bendrijų infrastruktūrų gerinimas.
- Aktyvinti saulės baterijų šilumos išsavinimą renovuojant gyvenamuosius namus bei skatinti vėjo jėgainių statybą ir eksploataciją.
- Daugiabučių namų renovacija.
- Reikalingos masinės šildymo sistemų inovacijos (biokuro katilų bei saulės baterijų diegimas).

12. Įvardinkite vieną opiausių problemų Jūsų gyvenamojoje vietovėje, kurią turėtų operatyviai spręsti seniūnija.

% skaičiuojami nuo visų respondentų, n=5472

- 37 proc. mano, kad seniūnijos daugiau dėmesio turėtų kreipti viešųjų erdvių tvarkymui.
- 16 proc. mano, kad reikia tvarkyti apleistus pastatus.
- 25 proc. respondentų pasigenda seniūnijos veiksmų sprendžiant viešojo transporto trūkumo problemą.

a. Kitos gyventojų įvardintos problemos:

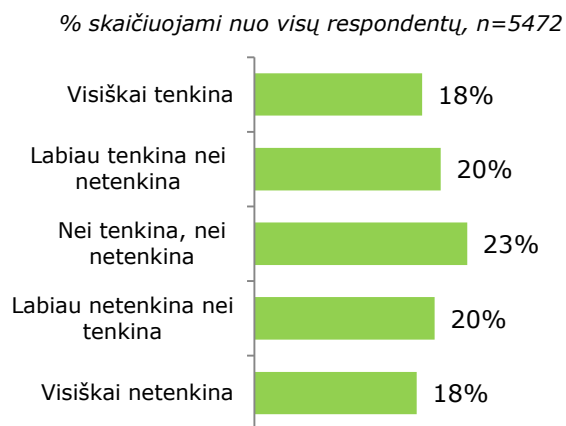
- Geresnė gatvių ir šaligatvių priežiūra.
- Žiemą sniego valymas bei kelių barstymas.
- Prastas gatvių ir perėjų apšvietimas tamsiu paros metu.
- Trūksta mašinų parkavimo vietų.
- Lankstesnis viešųjų autobusų tvarkaraštis. Autobusų stotelių atnaujinimas, stogelių, užuovėjų ir apšvietimo įrengimas.
- Beglobių gyvūnų problema.
- Privačių valdų savininkams raginimas tvarkyti savo valdas.
- Statybos atliekų šiukšlynai miškuose, paežerėse.
- Vandens tvenkinių priežiūra, valymas.
- Nelegalių prekybos vietų alkoholiu ir cigaretėmis uždarymas.
- Šiukšliadėžių bei šiukšlių konteinerių stygius gatvėse.
- Asocialių, girtaujančių asmenų triukšmavimas, viešas girtuokliavimas.
- Pėsčiųjų takų įrengimas gyvenvietėse.
- Bedarbių, gaunančių socialines pašalpas įdarbinimas visuomenei naudingai veiklai, bei jų atsakomybė atliekant darbus.
- Didesnis dėmesys pagyvenusių žmonių socialinėms problemoms.
- Geresnis sveikatos priežiūros paslaugų organizavimas.
- Kaimo susvetimėjimo problema.
- Reikalinga didesnė pagalba negalią turintiems žmonėms.
- Maisto davinius reikia atvežti į kaimą, galėtų soc. darbuotoja atvažiuoti kas 3 mėnesius ir padėti sutvarkyti dokumentus.
- Sporto aikštelių įrengimas / tvarkymas. Esamų sporto salių darbo laiko koregavimas.
- Reikia atnaujinti vaikų žaidimų aikštelės, kiemuose įrengti suoliukus.
- Sutvarkyti daugiabučių kiemų automobilių aikšteles.
- Dviračių infrastruktūros vystymas.
- Skatinti bendruomenės narių privačią veiklą: idėjų kūrimą, projektų rašymą.
- Kultūrinių renginių stoka, o jiems esant prasta kokybė.

13. Kokių paslaugų stinga Jūsų savivaldybėje, seniūnijoje, gyvenamojoje vietovėje?

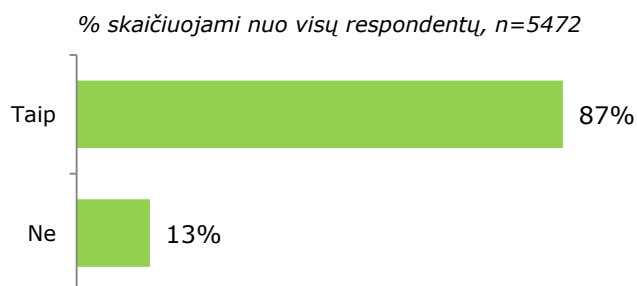
- 32 proc. bibliotekų lankytojai didžiausią paslaugų stygių jaučia kultūros, laisvalaikio praleidimo, sporto, užimtumo srityje.
- 25 proc. trūksta paslaugų sveikatos apsaugos srityje.
- 23 proc. stygių jaučia socialinių reikalų srityje.
- 14 proc. respondentų daugiau paslaugų norėtų švietimo srityse.

14. Ar Jus tenkina esamos viešojo transporto paslaugos Jūsų gyvenamojoje vietovėje?

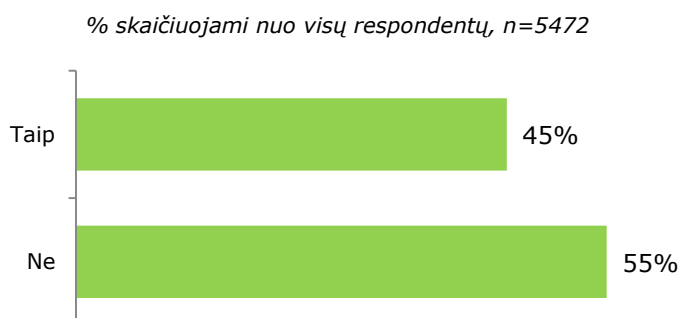
- Vertinant viešojo transporto paslaugas, gyventojų nuomonė pasiskirstė tolygiai.
- 38 proc. respondentų tenkina dabartinė situacija viešojo transporto srityje.
- 38 proc. gyventojų nėra patenkinti esama situacija.
- 23 proc. apklausos dalyvių viešojo transporto paslaugas vertina vidutiniškai.

15. Ar žinote, kad gyventojai renka gyvenamosios vietovės bendruomenės atstovą – seniūnaitį?

- 87 proc. respondentų žino, kad bendruomenės renka savo atstovą seniūnaitį.
- 13 proc. apie seniūnaitio rinkimus girdi pirmą kartą.

16. Ar dalyvavote seniūnaitio rinkimuose?

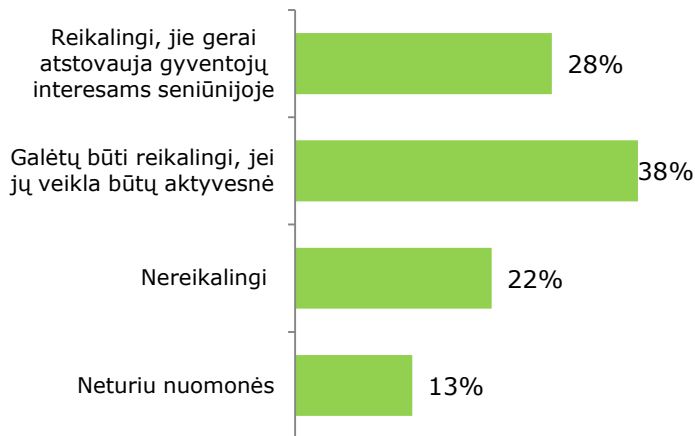

- Mažiau nei pusė – 45 proc. respondentų dalyvavo seniūnaitio rinkimuose.

17. Kaip manote, ar reikalingi seniūnaičiai?

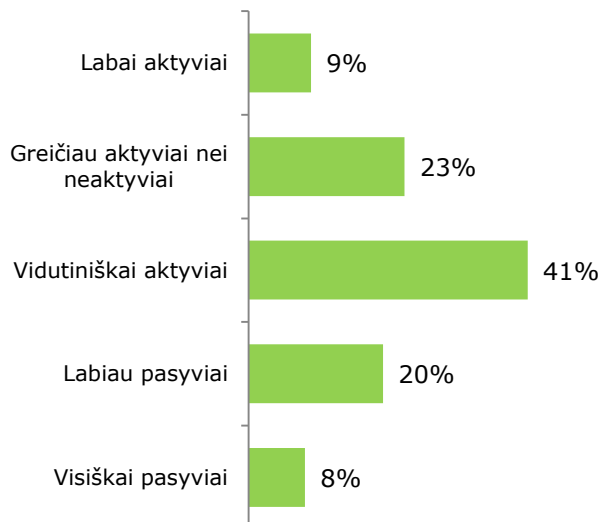
% skaičiuojami nuo visų respondentų, n=5472

- Daugelis apklausos dalyvių mano, kad seniūnaičių veikla yra reikalinga.
- 28 proc. respondentų teigiamai vertina dabartinę seniūnaičių veiklą.
- 38 proc. pasigenda didesnio jų aktyvumo.
- 22 proc. gyventojų mano, kad seniūnaičiai išvis nėra reikalingi.

18. Ar Jūsų savivaldybės administracija remia gyventojų, bendruomenių iniciatyvas?

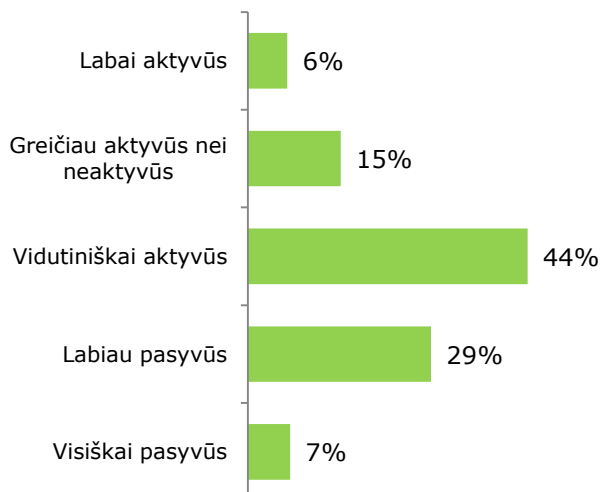
% skaičiuojami nuo visų respondentų, n=5472

- 32 proc. teigia, jog savivaldybės administracija aktyviai arba labiau aktyviai remia gyventojų ir bendruomenių iniciatyvas.
- 28 proc. įsitikinę priešingai.
- 41 proc. savivaldybių administracijų paramą bendruomenių iniciatyvoms vadina tik vidutiniškai aktyvia.

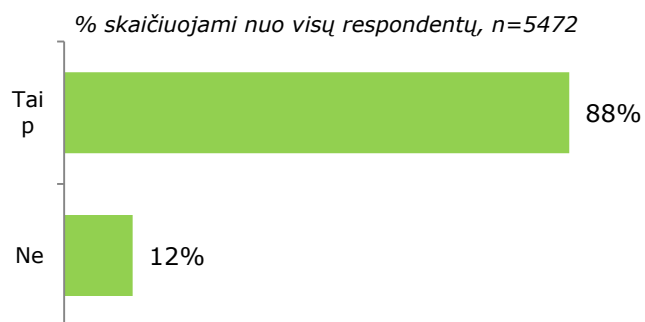
19. Ar Jūsų savivaldybės gyventojai yra aktyvūs sprendžiant aktualias vietos problemas?

% skaičiuojami nuo visų respondentų, n=5472

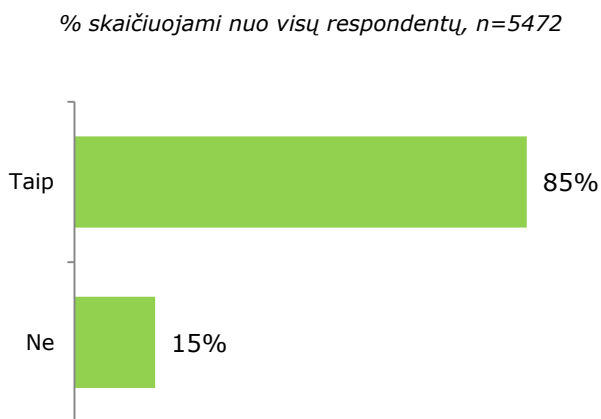
- 44 proc. gyventojų aktyvumą sprendžiant aktualias vietos problemas įvardina vidutiniškai aktyviu.
- 36 proc. įsitikinę, kad gyventojai pasyviai dalyvauja arba nedalyvauja sprendžiant aktualias regiono problemas.
- 21 proc. respondentų išskiria gyventojų aktyvumą.

20. Ar Jūsų viešoji biblioteka padeda spręsti vietos bendruomenei aktualias problemas?

- 88 proc. bibliotekų lankytojų įsitikinę, kad viešoji biblioteka padeda spręsti vietos bendruomenei aktualias problemas.

21. Kaip manote, ar viešoji biblioteka gali padėti bendraujant su vietos valdžios atstovais?

- 85 proc. respondentų mano, kad viešoji biblioteka gali paskatinti aktyvesnį gyventojų bei vietos valdžios institucijų dialogą.